

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

**5. setkání
PRACOVNÍ SKUPINY
PACIENTSKÉ RADY PRO
INOVATIVNÍ LÉČBU**

17. 7. 2019

Program

15,00 – 15,15

- Úvodní slovo, schválení programu a zápisu z minulého jednání
Anna Arellanesová, vedoucí pracovní skupiny

15.15 – 16.15

- Informace z procesu vypořádání připomínek k návrhu novely zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, který se zaměřuje zejména na vstup inovací do systému veřejného zdravotního pojištění
Filip Vrabel, MZ, náměstek ministra

16,15 – 16,45

- Informace o aktuálním vývoji problematiky joint HTA na úrovni EU a diskuse konkrétních možností zapojení pacientů do procesu joint HTA
Pavla Mašková, MZ-OPP; Anna Arellanesová, vedoucí pracovní skupiny

16.45 – 17.00

- Různé

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Filip Vrubel
náměstek ministra

**Informace z procesu vypořádání připomínek k
návrhu novely zákona č. 48/1997 Sb.,
o veřejném zdravotním pojištění**

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

**Informace o aktuálním vývoji problematiky joint HTA
na úrovni EU a diskuse konkrétních možností zapojení
pacientů do procesu joint HTA**

- 1. Rekapitulace podstaty Návrhu Nařízení Evropského parlamentu a Rady o hodnocení zdravotnických technologií a o změně směrnice 2011/24/EU**
- 2. Postoj ČR**
- 3. Aktuální vývoj v EU**
- 4. Identifikace částí Návrhu nařízení relevantních pro pacienty a diskuse možností zapojení pacientů do procesů joint HTA**

Návrh Nařízení Evropského parlamentu a Rady o hodnocení zdravotnických technologií a o změně směrnice 2011/24/EU

- **Cílem návrhu Nařízení je zajistit, aby na úrovni EU byla jednotně prováděna část komplexní HTA, označovaná v rámci Core Modelu jako relative effectiveness assessment (dále jen „REA“) a v rámci návrhu pak jako „joint clinical assessment“ (dále jen „JCA“) či „společné klinické hodnocení“.**
- dokument Core Model® v rámci projektu EUnetHTA
<https://www.eunetha.eu/hta-core-model/>

HTA Core Model Domains

CUR

TEC

SAF

EFF

Current Use

Technical

Safety

Clinical Effectiveness

ECO

ETH

ORG

SOC

LEG

Cost & Economic

Ethical Analysis

Organisational

Patient & Social

Legal

eunetha HTA Core Model® Domains

RAPID RELATIVE EFFECTIVENESS ASSESSMENT (REA)

REA

CUR

Health problem and current use of technology

TEC

Description and technical characteristics

SAF

Safety

EFF

Clinical effectiveness

Comprehensive / Full HTA

National Appraisal

National Appraisal Domains

FOR MEMBER STATES AND NATIONAL APPRAISAL

ECO

Cost and economic effectiveness

ETH

Ethical analysis

ORG

Organisational aspects

SOC

Patient and social aspects

LEG

Legal aspects

EUnetHTA CoreModel® 3.0

Oblasti HTA Core Modelu	
Komplexní HTA (přidělování financí dle čl. 168 SFEU)	Klinické oblasti
	(JCA)
	1. Zdravotní problém a technologie v současnosti používané (CUR)
	2. Kvalitativní a kvantitativní určení hodnocených parametrů např. populace, parametry účinnosti, komparátory (TEC)
	3. Bezpečnost (SAF)
	4. Klinická účinnost (EFF)
	Ne-Klinické oblasti
	5. Posouzení nákladů, ekonomická hlediska (ECO)
	6. Posouzení etických hledisek
7. Organizační hlediska	
8. Sociální hlediska, pohled pacientů	
9. Právní hledisko	

4 oblasti spolupráce v rámci joint HTA

Nařízení uvádí čtyři oblasti spolupráce:

- a) **společné klinické hodnocení (JCA),**
- b) **společné vědecké konzultace (JSC),**
- c) **identifikace nových zdravotnických technologií (mimo léčivých přípravků) vhodných pro společné hodnocení (horizont scanning)**
- d) **dobrovolná spolupráce členských států.**

- **V roce 2018 byla Rámcová pozice k Návrhu schválena**
  - ministerstvem zdravotnictví,
  - Výborem pro EU (pracovní orgán vlády),
  - Výborem pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR
- **ČR trvá na principu dobrovolnosti spolupráce**
- **ČR považuje za důležité, aby každý členský stát mohl zohlednit národní specifika, především v kontextu přijímání rozhodnutí o cenách a úhradách zdravotnických technologií**

- **ČR je jediný stát, kde proces stanovování úhrady probíhá formou správního řízení**
  - zákon č. 48/1997 o veřejném zdravotním pojištění, rozhodnutí Ústavního soudu
  - Rozhodnutí SÚKL je tedy vymahatelné, existuje nárok na úhradu.
- **V ČR se v HTA posuzuje primárně ekonomická část (nákladová efektivita, dopad do rozpočtu), která je určující, klinická část - „vybrané argumenty dokumentující farmakoekonomický model“**

Problém: Závazné společné klinické hodnocení není v tuto chvíli možno využít pro komplexní HTA v ČR. Pro ČR by to byla komplikace – z hlediska právních norem, logiky přístupu k HTA v ČR, organizačních a personálních těžkostí.

- **Aktuální informace k projednávání Návrhu Nařízení Evropského parlamentu a Rady o hodnocení zdravotnických technologií a o změně směrnice 2011/24/EU**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/HIS/?uri=CELEX:52018PC0051>

- **Návrh byl předložen EP a Radě EU dne 31. ledna 2018**
- **14. února 2019 Návrh prošel prvním čtením v Evropském parlamentu – velké množství pozměňovacích návrhů**

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/seance_pleniere/textes_adoptes/provisoire/2019/02-14/0120/P8_TA-PROV\(2019\)0120_CS.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/seance_pleniere/textes_adoptes/provisoire/2019/02-14/0120/P8_TA-PROV(2019)0120_CS.pdf)

- Zaměřilo se na méně problematické oblasti - **společné vědecké konzultace (JSC), identifikaci nových zdravotnických technologií a podpůrný rámec.**
- Zejména se diskutovala problematika JSC:
  - Zjednodušení procedury
  - Vyjasnění interakce s Evropskou lékovou agenturou
  - Reflektování zkušeností s již probíhajícími konzultacemi
  - Otázky procesní – které technologie, rozsah participace
- **Podpůrný rámec** zahrnuje financování ze strany EU, organizační podporu koordinační skupiny ze strany EK, síť tzv. stakeholderů a IT platformu.
- Vznikly návrhy na **úpravu transparentnosti, zajištění kvality společné práce a ošetření střetu zájmů členů koordinační skupiny a expertů zapojených do hodnocení.**

- **Od ledna 2019 proběhlo zatím 8 jednání na půdě výboru Rady „Employment, Social Policy, Health and Consumer Affairs Council“**
- **Předpokládá se, že v diskuzi bude dál pokračovat finské předsednictví (červenec až prosinec 2019)**
- **Přetrvávají problémy v právní rovině:**
např.
  - **diskuze o právním základu** (EK používá čl. 114, ale část ČS požaduje použití čl. 168 Smlouvy o fungování EU)
  - **problém v čl. 8, podle kterého mají ČS povinně** použít výsledek společného hodnocení a neprovádět vlastní hodnocení.

Analýza událostí v problematice joint HTA z hlediska Pracovní skupiny Pac. rady pro inovativní léčbu

- **Srpen 2018** - druhé jednání pracovní skupiny pro inovativní léčbu - formulováno **Usnesení doporučující společné klinické hodnocení**
- **Prosinec 2018** **Usnesení přijato Pacientskou radou**
<https://pacientskeorganizace.mzcr.cz/res/file/dokumenty/20-usneseni---joint-hta%201.pdf>
- **Únor 2019** - prostřednictvím resortní koordinační skupiny formulována připomínka k principu dobrovolnosti společného hodnocení zdravotnických technologií (JCA). Jednalo se o připomínku k Rámcové pozici ČR.
- **Březen 2019** - setkání zástupců **OPP, MEZ a SÚKL** - podrobně diskutována a vysvětlena byla problematika Návrhu nařízení
- **Duben 2019** – čtvrté jednání Pracovní skupiny Pacientské rady pro inovativní léčbu - vyjasněno znění a argumentace Rámcové pozice ČR a konstatována v současné chvíli její neměnnost

Vzhledem ke skutečnosti, že Rámcová pozice ČR **není v tuto chvíli** měnitelná a vzhledem k tomu, že jednání o Návrhu nařízení na úrovni EU pokračují i v rámci finského předsednictví, jsou navrhovány tyto možné kroky:

- 1) **Změnit, doplnit či vytvořit nový text** Usnesení Pacientské rady ve věci společného klinického hodnocení a to ve smyslu většího využití možností navrhovaných principů zapojení pacientů v rámci jiných mechanismů mimo klinické hodnocení.
- 2) Formulovat základní body (priority), které by mohly být uplatněny v rámci dalších připomínkových řízení, porad vedení apod.

Z toho vyplývá úkol pro členy pracovní skupiny:

- Připravit konkrétní uplatnitelné stanovisko k textu Návrhu nařízení v aktuálním znění (k relevantním článkům).

O zapojení pacientů do společné práce v oblasti HTA na úrovni EU se jedná zejména o tyto části Návrhu Nařízení:

- **Odůvodnění Návrhu nařízení:**
- Body: 2b, 3a, 4, 5, 8, 20a, 22, 24a, 31
- **Obecná ustanovení:**
  - Čl. 2 – odst. 1 – písm. g b (nové) „výsledky zdravotní péče o pacienty“
  - Čl. 4 – odst. 2 – pododstavec 1 a (nový)

Společné klinické hodnocení (JCA)

Čl. 6 – odst. 2 Hodnotitelé mohou rovněž využívat veřejné databáze a zdroje klinických informací, jako jsou **registry pacientů**, databáze nebo evropské referenční sítě.

Čl. 6 – odst. 5 – pododstavec I a (nový)

Hodnotitel a spoluhodnotitel se ujistí, že **výběr relevantních skupin pacientů je ve vztahu k účastnícím se členským státům reprezentativní**, aby tyto státy mohly přijmout vhodná opatření týkající se financování těchto technologií z vnitrostátních rozpočtů vyhrazených na zdravotní péči.

Společné vědecké konzultace (JSC):

Čl. 13 – odst. 2 – ohled na vzácná onemocnění

Čl. 13, bod 8 – účast pacientů

Během společné vědecké konzultace může předkládat připomínky subjekt zabývající vývojem zdravotnických technologií, **pacienti**, zdravotničtí pracovníci a kliničtí odborníci.

Čl. 16 bod 1.d) – procesní pravidla

Přijetí podrobných procesních pravidel pro společné vědecké konzultace: Komise vypracuje v prováděcích aktech procesní pravidla pro zaslání připomínek **pacientů**, zdravotnických pracovníků, **sdrůžení pacientů**, sociálních partnerů, nevládních organizací, klinických odborníků a dalších příslušných zúčastněných subjektů;

Nové zdravotnické technologie

Čl. 18 – odst. 2 – písm. B

Při vypracování studie koordinační skupina konzultuje s **organizacemi pacientů**

Pravidla pro klinická hodnocení

Čl. 22 – odst. 1 – písm. a – bod iii

Komise přijme prováděcí akty týkající se připomínky **pacientů**, zdravotnických pracovníků, spotřebitelských organizací, klinických odborníků a dalších zúčastněných subjektů při klinických hodnoceních a jejich odůvodněné zodpovězení, s výhradou ustanovení předchozích článků;

Čl. 22 – odst. I a (nový)

Koordinační skupina vypracuje do [6 měsíců] ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost návrh prováděcího nařízení týkajícího se metodiky, která má být při provádění společných klinických hodnocení a konzultacích důsledně používána, a stanoví jejich obsah. Metodika se vypracuje na základě stávajících metodických pokynů a vzorů pro předložení důkazů, které vypracovala síť EUnetHTA.

Tato metodika musí v každém případě splňovat tato kritéria:

b) hodnocení relativní účinnosti je prokázáno na základě hodnocených parametrů, které mají význam z hlediska daného pacienta, přičemž se sledují, užitečná, příhodná, hmatatelná a konkrétní kritéria přizpůsobená dané klinické situaci;

- c) metodika přihlíží ke specifickému charakteru nových postupů a k určitým druhům léčivých přípravků, v jejichž případě je v době získání registrace k dispozici nedostatek klinických důkazů (jako např. přípravky pro **vzácná onemocnění** nebo podmíněná registrace). Tento nedostatek nebrání získání dodatečných důkazů, které je nutné sledovat po registraci, které vyžadují poregistrační hodnocení a které nesmějí mít vliv na bezpečnost pacientů či kvalitu z vědeckého hlediska;

Podpůrný rámec – síť zúčastněných aktérů

Článek 26 odst. 1

Komise zřídí síť zúčastněných subjektů prostřednictvím otevřené výzvy k předkládání žádostí a výběru vhodných organizací zúčastněných subjektů na základě kritérií výběru stanovených v otevřené výzvě k předkládání žádostí, jako je zákonnost, reprezentativnost, transparentnost a odpovědnost.

Organizacemi, kterým je tato výzva určena, jsou sdružení pacientů, organizace spotřebitelů, nevládní organizace v oblasti zdravotnictví, subjekty zabývající se vývojem zdravotnických technologií a zdravotničtí pracovníci.

Článek 26 odstavec 4 – Síť zúčastněných subjektů

Na žádost koordinační skupiny pozve Komise na zasedání koordinační **skupiny pacienty**, zdravotnické pracovníky a klinické odborníky jmenované sítí zúčastněných subjektů jako pozorovatele.

Zpráva o provádění

Čl. 28 – odst. I

Na konci přechodného období uvedeného v článku 33 a předtím, než se harmonizovaný systém hodnocení zdravotnických technologií podle tohoto nařízení Komise stane povinným, předloží Komise zprávu o hodnocení jeho dopadu na celý zavedený postup, v jehož rámci se kromě jiných kritérií **zhodnotí pokrok dosažený v oblasti přístupu pacientů k novým zdravotnickým technologiím** a fungování vnitřního trhu, vliv na kvalitu inovací, jako je vývoj zcela nových léčivých přípravků v oblastech, kde se nedaří uspokojovat potřeby pacientů, na udržitelnost systémů zdravotnictví na kvalitu posuzování zdravotnických technologií, na kapacitu na úrovni členských států a regionů a na udržitelnost systémů zdravotní péče, jakož i přiměřenost oblasti působnosti společných klinických hodnocení a fungování podpůrného rámce.

Závěr – výsledkem tohoto jednání by mělo být rozhodnutí o dalším postupu, příp. formulace stanoviska

Diskuse nad dalším konkrétním postupem:

- **Změnit stanovisko (Usnesení Pacientské rady)?**
- **Formulovat nové stanovisko zaměřené na ostatní části spolupráce (kromě klinického hodnocení)?**
- **Přijmout specifické priority participace pacientů v rámci HTA na EU úrovni? (rozsah participace – proces, kdo, střet zájmů, definice „pacienta“ atd.)**
- **Další varianty?**
- **Inspirace – novela zákona 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění – participace pacientů v rámci tzv. třetí cesty**

USNESENÍ

Pacientské rady ministra zdravotnictví

ze dne 13. prosince 2018 č. 20

ve věci společného hodnocení zdravotnických technologií v EU (Joint HTA)

Pacientská rada ministra zdravotnictví

se usnesla vyjádřit souhlasné stanovisko k Návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o hodnocení zdravotnických technologií a o změně směrnice 2011/24/EU a podporovat aktivity směřující ke společnému závaznému hodnocení bezpečnosti a účinnosti zdravotnických technologií v rámci Evropské unie.

Hlavní argumenty pro podporu tohoto návrhu jsou:

- a) Neklinická (farmakoeconomická) část hodnocení zůstává doménou jednotlivých členských států – princip subsidiarity je tedy v tomto ohledu dodržen,
- b) posouzení bezpečnosti a účinnosti dané zdravotnické technologie je ve všech zemích stejná a nevztahuje se na rozhodování jednotlivých členských států,
- c) návrh umožní urychlení včasného přístupu k inovativní léčbě,
- d) návrh podporuje výměny odborných znalostí v rámci EU,
- e) návrh směřuje k podpoře kvality a zvýšení transparentnosti hodnotících procesů,
- f) návrh směřuje ke zjednodušení práce agentur HTA (omezení plýtvání zdroji, zamezení zbytečné duplikace práce).

Usnesení bylo přijato nadpoloviční většinou všech členů Rady v poměru 19 pro, 0 proti, 1 se zdržel.